

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE

**ETAPA JUDEȚEANĂ/A SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
17 martie 2024**

XI. osztály

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont jár.**
- **A munkaidő 3 óra.**

I. Tétel (20 pont)

Írjátok a vizsgalpra a helyes válasz betűjelét az alábbi kijelentésekre vonatkozóan:

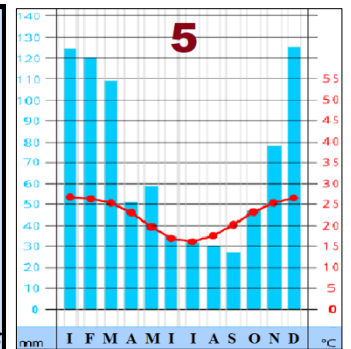
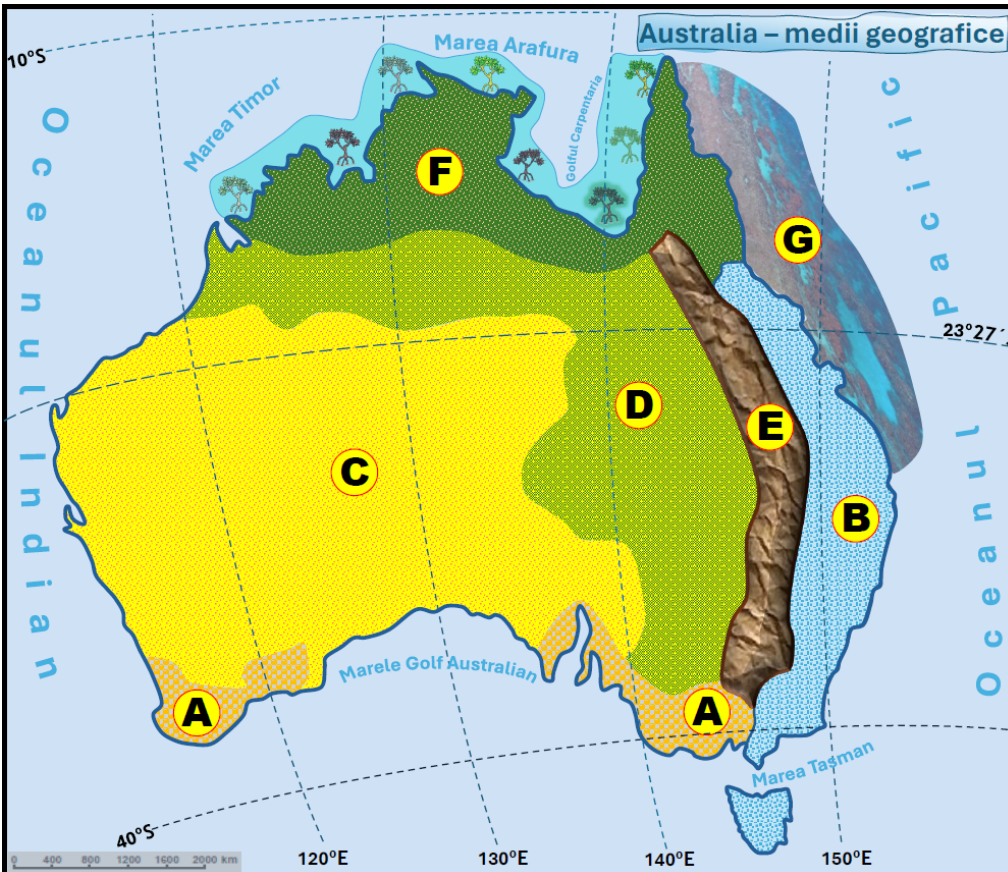
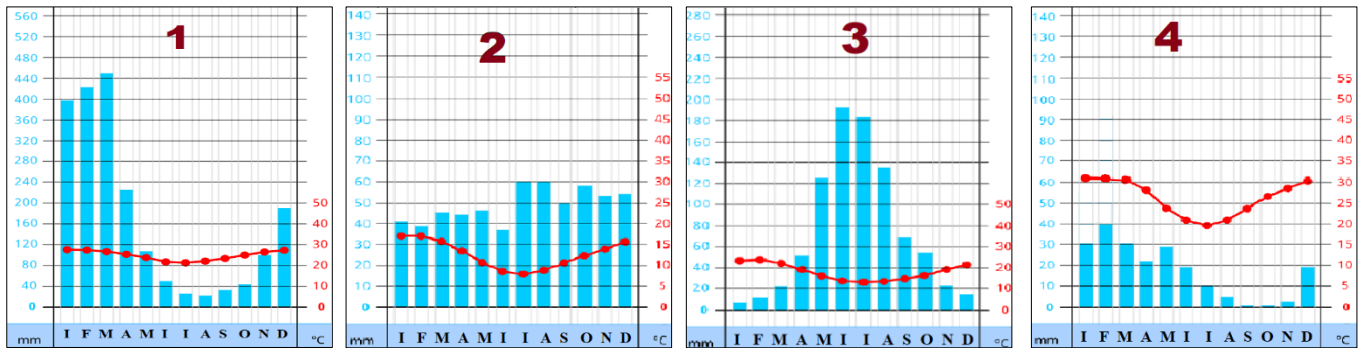
1. A nyári időszak gazdag esőzései, a gazdag és sűrű növényzet alacsony fákkal és cserjékkel, faanyagtartalmuk miatt értékes fajokkal, az alábbi tájra jellemzőek:
a. lombhullató erdő   b. monszunerdő   c. préri   d. savanna
2. A "matorra" típusú xerofita bozótok tája, amelyet kaktuszok, cserjék és fák uralnak, jellegzetes az alábbi országban:
a. Ausztrália   b. Chile   c. Görögország   d. Marokkó
3. Hosszú távú globális veszély jelent, amely súlyos következményekkel jár a part menti területekre nézve (síkságok, delták, épületek, stb. elöntése):
a. a Világóceán szintjének emelkedése   b. Déli ingadozás
c. az óceánok vízszintjének ingadozása   d. a cunami hullámok
4. Az árvalányhaj és az elefántfű, a fényhez való alkalmazkodásuk szerint:
a. fénykedvelő   b. hidrofil   c. árnyékkedvelő   d. xerofita
5. Az a folyamat, amelynek során Ausztrália és Afrika déli részein a sivatagos területek az erdő- és gyepterületek rovására előretörnek, egyre nyilvánvalóbb az alábbi környezetben:
a. sivatagi   b. mediterrán
c. lombhullató erdők   d. sztyepp és erdős sztyepp
6. Az óceánok felmelegedési folyamata az Egyenlítő mentén, valamint a hőfelhalmozódás helyi okokra vezethető vissza, köszönhetően a/az:
a. óceáni áramlások mozgási irányának   b. sós víz hővezető képességének
c. alacsony hőmérsékleteknek   d. a nyíltvízi környezet jellemzőinek
7. A tápanyagok felhalmozódása által okozott természetes folyamat megnevezése, amely a vízi biomasza növekedéséhez vezet:
a. kemizálás   b. sótalánítás   c. eutrofizáció   d. megtermékenyítés
8. A sűrű és összefüggő lombkoronával rendelkező fák, amelyek levelei ősszel lehullanak, almot képeznek és rothadásukkal hozzájárulnak a talaj humuszképződéséhez, az alábbi környezetre jellemzőek:
a. egyenlítői őserdők   b. vegyes erdők   c. monszunerdők   d. savannák
9. A szennyezés egyik természetes forrása, amely miatt fokozott ultraibolya sugárzás éri el a földkéreg felszínét és károsítja az élőlényeket:
a. az elektromágneses mező   b. a gépkocsiközlekedés
c. a vulkánkitörések   d. az erős napkitörések
10. Az üledékes kőzetek átázása és lejtőn való mozgása által okozott természeti katasztrófák, amelyek károkat okoznak az infrastruktúrában és az emberi településeken:
a. a lavinák   b. a sárfolyások   c. az omlások és legördülések   d. a süppedések

20 pont

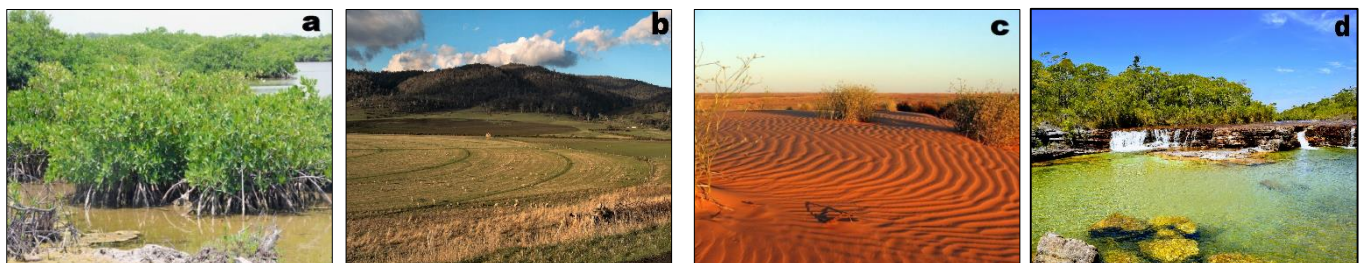
II. Tétel

(25 pont)

Írjátok a válaszokat a versenylapra a következő kérdésekre az alábbi térkép, ábrák és képek alapján:

Sursa: Geografie, Manual clasa a XI-a, Editura Corint și Editura Humanitas Educațional

- Írjátok le a térképen **A-tól F-ig** terjedő betűkkel jelölt földrajzi környezettípusok nevét;
- Társítsátok a térképen **A, B, C, D, F** betűkkel jelölt földrajzi környezetek és az **1-től 5-ig** számokkal jelölt éghajlati diagramok közötti helyes összefüggéseket a **J - 6** modell szerint;
- Az **a** betűvel jelölt képre vonatkozóan:
  - írjátok le a növénytakarás nevét;
  - mutassátok be a geoökológiai feltételek két olyan elemét, amelyek e növénytakarás elterjedését előidéztek;
  - a térképen melyik betű jelöli azt a régiót, amelyben a növénytakarás kifejlődik.

4. Az **A** betűvel jelölt földrajzi környezettípusra vonatkozóan, írjátok le:
- mi annak a növénytakarásnak a neve, amely a nedves/száraz viszonyokhoz való alkalmazkodásával uralkodóvá vált a tájban;
  - a növényzet típusa, amely az alkalmazkodás következtében jött létre;
  - két fajtát, amelyek gyakoriak ebben a környezeti típusban.
5. Társítsátok a **b**, **c**, **d** és **e** betűkkel jelölt képeken ábrázolt földrajzi tájakat azokkal a földrajzi környezetekkel, amelyekben ezek megtalálhatóak, az **f** - **H** modell szerint.

25 pont

III. Tétel (13 pont)

A környezet fogalma alapvetően azon elemek összessége (domborzati formák, kőzetek, levegő, víz, növények, állatok és talaj), amelyekben az embercsoportok élnek és tevékenységeiket végzik. Következésképpen, közvetlenül vagy közvetve, az idők során a bolygó lakói beavatkoztak ezekbe az elemekbe. Az alábbi, **A**, **B** és **C** betűkkel jelölt képek azt mutatják, hogy az emberi beavatkozás következtében milyen mértékben változott/cserélődött ki néhány elem.

Válaszoljatok az alábbi követelményekre:

- Nevezzétek meg a környezet típusait az **A**, **B** és **C** képen látható összetevő elemekre vonatkozóan, az emberi beavatkozás függvényében;
- Mutassatok be egy-egy olyan jellemzőt, amely tükrözi a környezet elemeiben az emberi beavatkozás általi változás mértékét a **B** és **C** képeken azonosított környezeti típusok esetében;
- Írjátok két-két példát olyan földrajzi területekre/régiókra, amelyek környezete az **1.** pontban meghatározott környezettípusokra jellemzőek.

13 pont

IV. Tétel (17 pont)

Olvassátok el figyelmesen a következő szöveget:

"A regionális gazdasági megállapodások kialakulása és fejlődése, valamint a globalizáció elmélyülő folyamata két dinamikus és néha ellentmondásos erő, amely meghatározza a világgazdaságot. A regionalizáció folyamata azt jelenti, hogy egyre több állam támaszkodik egyre szorosabb, különböző bonyolultsági fokú integrációs kapcsolatokra (a szabadkereskedelmi övezetektől kezdve a közös piacon, a vámuniókon át a gazdasági unióig). Ez természetesen nem mehet végbe az államok belső geopolitikájának tisztázása nélkül, mivel a geopolitikai konfrontáció *alááshatja ezek működését (működésük ellehetetlenülését okozhatja)*". Forrás: Szövegfeldolgozás a XI. osztályos tankönyvekből.

Írjátok le:

- a nyugati féltekén működő három regionális szabadkereskedelmi övezet és/vagy közös piaci társulás nevét;
- két, az északi féltekén működő regionális védelmi és/vagy közlekedési szövetség/szervezet nevét;
- három (gazdasági, társadalmi, politikai) tényezőt, amelyek meghatározzák az országok belső geopolitikáját;
- két olyan afrikai regionális csoportosulás nevét, amelyek jelenleg geopolitikai rivalizálás és véres konfliktusok miatt **nem működnek**;
- négy olyan állam nevét (a **4.** pontban említett regionális csoportosulásonként két-két államét), amelyek konfliktushelyzetben vannak.

17 pont

V. Tétel

15 pont

Az alábbi képek a hazánkban előforduló természeti katasztrófákat ábrázolják. Elemezzétek figyelmesen a képeket és válaszoljatok az alábbi kérdésekre:

A

B

C

1. Írjátok le a fenti, **A**, **B** és **C** betűkkel jelölt képeken látható természeti katasztrófák nevét.
2. Nevezzétek meg fenti képek mindegyikén azonosított természeti katasztrófa kategóriáját.
3. Mutassatok be, a saját meglátásotok szerint, két olyan hatást, amely az **A** betűvel jelölt képen azonosított jelenség katasztrófális bekövetkeztéből ered.
4. Írjátok le, hogy az évszaktól függően, milyen időintervallumban valószínű, hogy a **B** képen látható katasztrófa bekövetkezzon.
5. Nevezzetek meg egy-egy domborzati egységet hazánkból, ahol a **B** és **C** képen látható katasztrófák előfordulnak.
6. Tekintettel a hazánkban található folyók lefolyási rendszerére, nevezzetek meg azt az évszakot, amikor az **A**. képen azonosított katasztrófa nagy gyakorisággal fordul elő.

15 pont